

# A MUNKÁ

A SZEGEDI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT HIVATALOS LAPJA

## Problémák.

### A fizikai és a szellemi munka.

II.

Első közlemény vasárnapi számunkban.

A fizikai és szellemi munka antagonizmusa gyakorlatilag a kettő értékelésének egymáshoz való viszonyában jelentkezik. A társadalomban ugyanis nemcsak láthatóan új értékeket termelő munkafolyamatok vannak, hanem olyanok is, amelyek hivatva vannak a közvetlenül termelőknek életét kellemesebbé, biztosabbá, nyugodtabbá tenni, továbbá amelyek a termelői munka irányítására, a termelés szétosztására vannak hivatva. Ezeknél nem lehet számszerűen megállapítani, hogy a termelt értékből mennyit produkáltak ők is, így hogy mi legyen a jutalmuk. E munkákra a legképessebb megszerzése bizonyos áldozatokat követel: évekig tartó tanulást, önmegtartóztatást. Kíváncsi kell tehát a munkák gyakorlását tenni, mert különben az a veszedelem fenyeget, hogy nem lesznek hajlandók az emberek az áldozatokra, amelyek a nagyobb fáradságot és nagyobb képzettséget igénylő munkához szükségesek. Látnuk, hogy a szakmunkások magasabb bérére érnek el, mint a közönséges munkások, ami egészen természetes, mert náluk egészen nyilvánvaló, hogy nagyobb arányban árultak hozzá a termeléshez az egyszerű munkásoknál. Azonban nem ilyen nyilvánvaló ez a szellemi munkáknál. Ezek első kategóriája egy vonalba állítható az ipari szakmunkákkal: az orvos, a mérnök, a tanár, sőt az író, a művész munkája is, mert ők speciális tudással, képességekkel normálisan meghaladó mértékben árulnak hozzá a termelési folyamatokhoz, amikor részben megkönnyítik az utat új termelési lehetőségek előtt, részben a termelt életet kellemesebbé, biztosabbá teszik. Ezeknek a munkáknak hasznosságát és arányos jutalmazásának szükségességét minden értelmes munkás a társadalom érdekében levőnek tartja.

Kevésbé általános már a meggyőződés a szellemi munkások második kategóriáját illetően, hogy azokat soroljuk, akiknek gazdasági funkcióik vannak, tehát a tisztviselőket. Rájuk nézve már kevésbé vitán felüli munkájuk produktivitása s objektíven nézve, a mai bolvolyult bürokrata szervezet valójában különnek határoz a társadalom. Itt tehát lesz a munkásság álláspontja, hogy minél egyszerűbbé tegye az szervezetet és a felszabaduló tisztviselőket reális produktív munkához térítse vissza.

A szellemi munkások első kategóriájának a társadalmi jólét növekedésével egyre növekednie, egyre becsültebbé lennie kell, míg a második kategóriának apadásra kíváncsi. Így el fogja nyerni a szellemi munka azt a pozícióját, mely kell ahhoz, hogy kiválóan képzett emberei legyenek a társadalomnak. Ennek a szellemi munkának azonban

szolgálnia kell a fizikai munkások üdvét, akik ezért áldozzák verejtékes keresményük egy részét a szellemi munkások díjazására, hogy ezt azok szolgáltatásban visszakapják. Ha a szellemi munkások ennek a követelménynek megfelelnek, harmónia fog kialakulni a fizikai és a szellemi munka között.

## A bojkott első napja.

Intézkedések és ellenintézkedések. — Olcsóbb lett a gyümölcs és zöldség. — Az árvízsgáló bizottság fölhívása.

Szombaton éjjel megkezdődött a bojkott. A jelentések szerint szombaton Bécs kevéssel tizenkét óra előtt még fölvette a Magyarországból érkező táviratokat, de tízenkét óra után már nem jelentkezett. Illetékes helyen ezt arra magyarázzák, hogy a tömeg kényszerítette a bécsi telefonközpontot arra, hogy Magyarországgal szakítsák meg az összeköttetést. A MTI. kijelenti, hogy a kormány elhatározta, hogy azokkal az országokkal szemben, amelyek csatlakoztak a bojkott mozgalomhoz, ellenbojkottal felel. Egy másik távirat szerint azonban a budapesti főposta vasárnap délután fölszólította Bécsre, ahol jelentkeztek is és a két város között ismét megindult a forgalom. A felhivatalos jelentések megemlékeznek arról, hogy tehervonatok jönnek ugyan az országba, de üresen. A *Magyarország* című lap viszont magánforrásból úgy értesült, hogy Királyhidán nem továbbítják a vonatokat, ezzel ellentétben pedig a vonatközlekedések és a hajójáratok továbbra is elindultak Budapestről, de utas kevés, szállítmány pedig egyáltalán nincs.

A jelentések megemlékeznek arról is, hogy a bojkott a fővárosi piacon már érezteti hatását. Ugyanis a zöldségfelék és a gyümölcs ára a bojkott következtében rohamosan esett. A jelentések megemlékeznek arról is, ha a bojkott soká tart, a kenyér ára is lényegesen olcsóbb lesz és így talán nem is valik majd szükségessé, hogy a kormány a buza árát megmáskozza.

A központi árvízsgáló bizottság egyébként értesítette a vidéki bizottságokat és rendőrhatalóságokat, hogy indítsák meg a legszigorúbb büntető eljárást azok ellen, akik a bojkott bekövetkezte után élelmiszereket vagy iparcikkeket az eddigi áránál magasabb áron akarnának eladni.

A bojkott politikai hatásáról más helyen írunk.

Budapest, június 21. A Magyar Híradó jelenti: A minisztertanács ma behatóan foglalkozott mindazokkal a tennivalókkal, amelyeket a blokáddal szemben érvényesíteni kívánnak. Elhatározta a minisztertanács, hogy a blokáddal szemben retorzió gyanánt elrendeli magyar részről a teljes határzárlatot. A nemzetközi bojkott a személyforgalmat nem kívánja érinteni, ezzel szemben a kormány megszünteti a személyforgalmat is. Senkit az országból ki nem enged és megtiltja az ország területébe való beutazást is. A mai naptól fogva senki számára sem adnak utlevélet. Legközelebb megjelenik ezen intézkedésre vonatkozó rendelet. Azok, akik a rendeletet ki akarják játszani, hat hónapig terjedhető elzárással, 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújthatók. Azon esetben pedig, ha a rendelet kijátszója a közgazdasági életre káros tevékenységet akarna kifejteni, a büntetésen felül még internálás alá is kerül.

### Börtönre ítélt ezredes.

Versailles, június 21. (A MTI. szikratávirata.) A *Petit Parisien*nek jelentik Nizzából, hogy ott letartóztatták Cattereu román ezredesét, aki egy gazdag amerikai nő ékszereit ellopta. Cattereu ártatlanságát hangoztatta és hivatkozott arra, hogy a román kormány hivatalos kiküldetésében Japánba kell utaznia. A bíróság 18 havi börtönre ítélte.

### Millerand a boulognei tanácskozássra utazott.

Páris, június 21. (A MTI. szikratávirata.) Millerand a francia pénzügyminiszter és pénzügyi szakértők, valamint Foch kíséretében szombaton Párisból Hithebe utazott, ahol vasárnap Lloyd Georgeval tanácskozott, akivel hétfőn reggel a boulognei szövetségi tanácskozássra utazott.

## RÉSEN

ÉRDEKES — de inkább bosszantó — megfigyelni, hogy a polgári lapokban ugyanabban a számban is milyen gyönyörű ellentmondások vannak. A vezércikkben például sokszor meg tudnók érteni egymást — akár mi is leköszölhetnők. A politikai cikkben aztán vagy egyebütt szembeszállnak a vezércikk megállapításaival vagy megfordítva. Ez az, amikor több vasat tartanak a tűzben vagy amikor a jobb kéz nem tudja, mit csinál a bal.

A MUNKÁSKÉRDÉSRŐL, a szociáldemokrata párttól feltűnően sokat beszélnek és írnak az utóbbi időben. A beszédekben és írásokban itt ott a megértés szándéka mutatkozik, de — sajnos — a legtöbb írás nem jól szolgálja a nyíltan bevallott célt. Azokhoz, akik nem taktikából és a megtévesztés szándékával közelednek a munkásság felé, az a megjegyzésünk van, hogy ne kioktató, rekrimináló és — bár burkolt — fenhéjázó modorban szóljanak a fontos kérdéshez. Higgyék el, a munkásság nem szorul kioktatásra, ismeri feladatát, kötelességeit és céljait. Ebben a kérdésben nincsen semmi szükség alakoskodásra. Tessék csak őszintén beszélni. Ha nem az a hátsó gondolat irányítja a nyelvet és a tollat, hogy, no, most aztán sikerült a munkásságot és a szociáldemokrata pártot sarokbaszorítani, megtéveszteni, már is közelebb jutottunk a megértéshez, mint száz fenyegetéssel vagy körül-táncolással.

### A CSALÓKNAK ÉS SZÉLHÁMO-

SOKNAK nincs vallásuk, nemük és fajuk, mi tudtuk ezt mindig. Mi éppen ezért nem is kutadjuk senkinek a vallási vagy politikai meggyőződését, ezért nem ítélünk meg senkit. Vannak azonban, akik vallások és fajok szerint osztályozzák a bűncselekményeket. Sajnos, ezekre a példák gyakran rácafolnak. De — ugye — ez mindegy. A „meggyőződés” és „világnézet” azért mocsoktalanul fennáll, hiszen csak nem mondanak le olyan agitációs eszközökről, amelyekkel éppen azt akarják „bebizonyítani”, ami-ben nincsen igazuk.

### Megalakult a nemzetközi Duna-bizottság.

Versailles, június 21. (A MTI. szikratávirata.) A nemzetközi Duna-bizottság szombaton délután tartotta alakuló gyűlést.



## A politikai helyzet.

Mára kritikus napot jósoltak, de — látszat szerint — nyugodtan hajtották le a fejüket a — politikusok. A minisztertanács foglalkozott a bojkottal, de csupán abból a szempontból, hogyan véákezhethet ellene. A kormány ugyan homályosan intézkedésekre utal, amelyeket a minisztertanács elhatározott és foganatosítani akar de — sajnos — az ország egészen mást vár és egészen más-ként itéli meg a helyzetet, mint maga a kormány. Csodálatos, hogy egy kormány, amelynek távozását ngyszólván minden oldalról kívánják, kijelenti, hogy helyén marad. Azt hisszük, hogy ez most nem helyénvaló elhatározás. Persze, akinek ideje van, élete is van, de vajjon az országnak van-e még ideje?

Budapest, június 21. A Magyarország jelenti: A helyzet igen komoly. Annyira, hogy tökéletesen háttérbe szorulnak az előbbi kombinációk és ezekkel együtt a pártok közötti egyensúly, a kormányzó párt kialakulásának kérdése. A kormány nem mond le, mert július 1-ig meg kell szavaztatni az indemnítást, mert különben beállna az ex-lex. Vissza kellene vonni az összes szőnyegen levő javaslatokat. Az ex-lex pedig ma katasztrófát jelentene.

Amelyik munkás nem agítál teljes erejével az egyetlen igazi munkáspárt, a szociáldemokrácia győzelméért, az megérdemli, hogy nyomeruságban maradjon gyermekeivel együtt.

## DUGONICS-MOZI

Szegedi Napló ház: Telefon 165 és 15—09.  
Igazgató: Vas Sándor.

Június 23-tól szordától, július 7-ig.  
Az eddig megjelent filmek legnagyobb attrakciós szenzációja.

## Cinabar.

(Küzdelem a bányáért.)

11 részben 22 felvonásban.

I. rész:

Egy különös ásvány.

II. rész:

Ive vállatása.

III. rész:

A titokzatos helyrajz.

IV. rész:

A borzalmas nászéjszaka.

V. rész:

A bánya megtámadása.

VI. rész:

Az oroszlan zsákmánya.

VII. rész:

A képek karmal között.

VIII. rész:

Szenvedés a sivatagban.

IX. rész:

A vizáradat.

X. rész:

Az expreszen.

XI. rész:

Megmentve.

A délután 5 és 7 órai előadások az Uránában tartatnak meg, valamint rossz idő esetén az esti előadás ugyanott.

## A Máv. bérbeadása és az árdrágiítás.

Befejezték a vitát.

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, június 21. A nemzetgyűlés ülését 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Bemutatta az újonnan megválasztott képviselők megbízó leveleit és jelentette, hogy Sándor Pál sürgős interpelláció előterjesztésére kért és kapott engedélyt a Máv. bérbeadása ügyében. Jelentette továbbá, hogy napirend előtt Flangler Béla kért felszólalásra engedélyt.

Ezután Flangler Béla állott föl szólásra és szóváltette az államvasutak bérbeadásának ügyét. Elmondja, hogy a Máv. 25.000 munkást és 1500 tisztviselőt foglalkoztat és a Máv.-val kapcsolatban mintegy kétmillió ember kenyeréről van szó. Ha idegen társaság bérbe veszi a Mávot, a személyzet egy részét elbocsájthatja és ha csak a felét bocsájtja el a személyzetnek, akkor is negyedmillió ember marad kenyér nélkül. Kérde a kormánytól, igaz-e, hogy a kormány francia pénzesoparttal tárgyal a bérbeadás dolgában és ha igaz, hajlandó-e az iratokat a nemzetgyűlés elé terjesztetni a szerződés aláírása előtt?

Karafiáth Jenő a házszabályokra való hivatkozással kért szót. Az ülések meghosszabbítása helyett azt kívánja, hogy pontosan 10 órakor kezdődjék a Ház munkája.

Ereky Károly személyes kérdésben szólal fel. Ruppert Rezső legutóbbi beszédében úgy aposztrofálta őt, hogy Erekyt jó értelemben vett politikai bohócnek tartja. Kijelenti, hogy nem viselkedett úgy a nemzetgyűlésen, ahogy ezt ráfogják. A kijelentést udvariasan bár, de visszautasítja. Ruppert Rezső másik kijelentése az volt, hogy ő egész életében zsidó szolgálatban állott. Ez ellen a rágalom ellen tiltakozik.

A napirend.

A Ház ezután áttért az árdrági-tói törvényjavaslat tárgyalására. Az első felszólaló Giesswein Sándor volt. A javaslatról nem vár rögtön általános javulást, de szükségesnek tartja, hogy az áruzsorásokat, lánckereskedőket megfékezzék.

Vihar a bot körül.

A legerélyesebben állást foglal a botbüntetés ellen.

Gunda Jenő: Azért mégis behozzuk a botot.

Giesswein: Azon csodálkozom, hogy egy pap helyesli a derest, mert aki botbüntetést kíván behozni, az sem jó magyar, sem jó keresztény nem lehet. Ez most retrograd visszatérés volna a jobbság idejére. A magyar nemzetgyűlést teljesen diszkreditálják a külföld előtt, ha ilyen ténnyel viszik a tárgyalást.

Gunda Jenő: Megfontoltuk és behozzuk a botot.

Giesswein: A deres nem arra megszegyenítő, aki kapja, hanem arra, aki kiosztja. (Taps a kispárton.)

Huber János: Miért csak a zsidók tiltakoznak a botbüntetés behozatala ellen?

Giesswein: Nagyon csodálom, hogy Huber képviselő annyit kiált közbe, ugyanaz a képviselő, aki lapjában a legelősebb rágalmakat emeli.

Huber: A keleti Svájc hirdetője ellen.

Giesswein: Ugy látom, hogy vannak a nemzetgyűlésen olyanok, akik azt sem tudják, hogy mi a Svájc, mit a Kelet. (Nagy derűség.) Megmagyarázza, hogy a keleti Svájc elnevezés és fogalom Kossuth Lajostól származik. (Nagy zaj.)

Ezután Huber János személyes kérdésben szólal föl és megvádolja Giessweint azzal, hogy egy német zsidó lapban 14 vezércikket irt és a keleti Svájc kérdésében Károlyiékkel karöltve dolgozott.

A nagy nyugtalanságot keltett élehangú támadására Giesswein azonnal válaszolt. Ő csak a katolikus népgyűlésen elmondott beszédét engedte át annak a német lapnak, amelyben különben a béke kérdéséről irt cikkeket. Károlyival soha sem volt viszonyban, sőt éppen Huber János volt az, aki azt állította, hogy a katolikus papságnak Károlyihoz kell csatlakozni.

Huber János indulatosan közbeszól: Hazugság!

Bleyer Jakab: Odacsatlakozott József főherceg is.

Az elnök: Kérem, ne vonjanak be a vitába olyan személyeket, akik nem tagjai a kispártnak.

Fölkiáltások a kispárton: A Galilei-körben is tartott előadást.

Giesswein: Én ott Krisztus papja voltam, nem szégyelem, hogy ott voltam.

Meskö Zoltán: De én, mint katolikus ember, szégyelem, hogy ott volt.

Giesswein Sándor megfelelő elégtételt kér Hubertől.

Huber János válaszolni akar, azonban a Ház minden oldaláról feléje kiáltják, hogy elég volt, térjünk a munkára!

Elnök: Osztom a nemzetgyűlés véleményét, komoly munkához nem jutunk ezekkel a felszólalásokkal.

Ujból a napirend.

Ezután az árdrági-tói törvényjavaslat tárgyalását folytatták.

Nikovényi Jenő szólalt fel, aki általánosságban elfogadja a javaslatot.

Schandl Károly: A botbüntetést elfogadja, de csak a közvetítőkre korlátozva.

Utána Bornolák Nándor állást foglal a botbüntetés ellen, mert az a tapasztalata, hogy a botbüntetéssel a kriminalitást letörni nem lehet. Ezután az elnök a vitát bezárja.

Ruppert előadó válaszol a vita során elhangzott felszólalásokra, amelyek értékes anyagot nyújtanak a részletes vita során esz-

közlendő változtatásokra. A botbüntetést ő is ellenzi.

Ezután Ferdinándy igazságügy-miniszter kéri, hogy az elhangzott felszólalásokra észrevételeit holnap tehesse meg, amire a Ház az engedélyt megadja.

Az ülések határideje.

Az elnök ezután szavazás alá teszi Rubinek Istvánnak azt az indítványát, amely az árdrági-tói törvényjavaslat tárgyalása alatt az üléseknek 1 órával való meghosszabbítását proponálja.

A Ház az indítványt elfogadja és így holnaptól kezdve az ülések tartamának ideje öt óra lesz.

Az elnök ezután beterjeszt napirendi indítványát. A Ház legközelebbi ülése holnap, napirendjén a Ház ma tárgyalt javaslatának folytatólagos tárgyalása.

Interpelláció.

Ezután Sándor Pál terjeszt elő sürgős interpellációját a Máv. bérbeadása dolgában. Kérdezi a miniszterelnököt és külügyminisztert: adatott-e idegen államnak opció a magyar államvasutakra?

Simonyi-Semadam Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy kereskedelmi értelemben vett opció nem adatott, nem is volt szó róla, ez nem is tárgyalatott, de igen is tárgyalás alatt van. Ez a tárgyalás nem a bojkottal egy időben, hanem a bojkottot megelőzőleg legalább egy hónappal kezdődött. Sem bérbeadásról, sem eladásról szó sincs.

Sándor Pál tudomásul vette a miniszterelnök választát és a Ház ülése fél 3 órakor ért véget.

## Csütörtökön tárgyalják a Tisza-szálloda béremelését.

Ismeretes, hogy a Tisza-szálloda évi bérét a tulajdonos: a Tisza szálloda részvénytársaság Schermann Kálmán bérőnek évi negyvenezer koronáról évi ötszázszáz koronára akarta fölemelni. Bérfölemelés ellen a bérő lakáshivatalhoz fordult, amely szakértők kiküldését rendelte el.

A szakértők fölvizsgálták a Tisza-szálloda könyveit, a jelentést benyújtották a lakáshivatalhoz, amely a bérösszeg megállapításának tárgyalását június 24-ére tűzte ki. A lakáshivatal erre a tárgyalásra megidézte a tulajdonost, a bérő és az általa bejelentett összes szakértőket. Miután a lakáshivatalnál több mint husz embert kell hallgatnia, valószínű, hogy a tárgyalás több napig fog tartani.

## Fabinyi Katót Budapestre kísérték.

Budapest, jun. 21. Az Est jelenti: Ismeretes, hogy több hónappal ezelőtt herceg Odeszalchi több milliós ékszerait ellopták. Ebben az ügyben a vizsgálóbíró parancsára letartóztatták Benkő Istváné, Fabinyi Katót, akinek kiadatását kérték. Fabinyi Kató most Budapestre kísérték. A asszonyt a vizsgálóbíró ma hallgatta és aztán a Markó utcai fogházban helyezte el. Holnap ismét ki fogják hallgatni.



# HIREK

— **A régi nótá.** A város több fölterjesztéssel élt már a miniszterhez, hogy a katonaság által kiürített iskoláknál szükséges javítások eszközölésére engedélyezzen megfelelő költséget. A pénzügyminiszter, mint eddig, legutóbb is tagadó választ adott a fölterjesztésekre s az iskolák javítási költségeit nem engedélyezte. A pénzügyminiszter e válaszával szemben nagyon kíváncsian lenne már, ha a város tényleg valamit a népoktatás körül uralkodó anarchia megszüntetésére.

— **Kedden utazik Szegeden keresztül a román királyné.** Mária román királyné kedden délelőtt a Simplon-vonattal keresztülutazik Szegeden. A királyné Bukarestből jön és d'Annunziohoz megy Fiumébe.

— **Indítványok, interpellációk.** A 23-ára összehívott közgyűlésre a polgármesteri hivatalhoz több indítványt és interpellációt adtak be, de mindannyi jelentéktelen tárgyról szól. Indítványokat, interpellációkat 22-én délig lehet bejegyeztetni.

— **Nem emelik föl a vasuti tarifát.** A július elsejére tervezett vasuti tarifaemelés egyelőre elmarad.

— **A Rákóczi-téri kiskertek.** A Rákóczi-téren tudvalevőleg kiskertek vannak. A kiskertek közül kilencet a tűzoltók, kilencet pedig vasuti hivatalnokok bérelnek. A tűzoltók most azt kérik a tanácstól, hogy a jövő évre az egész terület nekik adják bérbe, mert vannak tűzoltók, akik még bérelni akarnak s a Rákóczi-tér nagyon közel van a tűzoltólaktanyához, ami nagyon megkönnyíti munkájukat. A tanács elutasította a kérelmet azzal, hogy a tűzoltók kényelmi szempontjai miatt nem lehet másokat megfosztani földjeiktől.

— **A proletárdiktatura története Szegeden.** A város tanácsa a belügyminiszter felhívására elhatározta, hogy megírta a szegedi proletárdiktatura történetét. A tanács ezzel a feladattal Cimmer Károly dr. főreáliskolai tanárt bízta meg. A munkának szeptemberig el kell készülnie.

— **A szegedi iskolák tornaversenye.** A szegedi iskolák vasárnap délután tartották idei tornaversenyüket a vágónál melletti löversenyterén. A tornaversenyen a várost Aigner Károly dr. főispán és Somogyi Szilveszter dr. polgármester képviselték.

— **Városi Közlöny.** A város a jövő hó első napjaiban megjelenteti a Szeged Városi Közlöny című hivatalos lapját, amelyben a városi hirdetményeket fogja megjelentetni. A város a hirdetés költségeit akarja ezzel az újtással megtakarítani.

— **Öngyilkos asztalos.** Kovács György 30 éves asztalos, Zákány-utca 32. szám alatti lakos, hétfőn reggel 8–9 óra között revolverrel szívenlőtte magát. Az öngyilkosságot csak 11 órakor vették észre, mire Kovács kiszorult. Levelet hagyott hátra szüleinek, amelyben azt írja, hogy szerelmi bánatában követte el az öngyilkosságot.

## Amerikai misszió Szegeden.

Barré francia őrnaggyal tárgyalnak. — Budapestre utaztak.

Ma délelőtt a Simplon-expresszszel amerikai misszió érkezett Szegedre, amelyik rövid néhány órást itt tartózkodás után automobilon Budapestre utazott. A misszió két amerikai tisztből, két hölgyből és egy amerikai tengerész-katonából állt, akik Erdélyből érkeztek és Barré francia összekötő őrnaggyal folytattak

tanácskozásokat. A misszió Szegeden tartózkodása alatt megtekintette a várost, átmélték Ujszegedre, ahonnan a szerb parancsnok kíséretében tértek vissza Szegedre.

A misszió szegedi tartózkodásának céljairól az illetékes körök megtagadnak mindenféle felvilágosítást.

## A Duna–Tisza között befejezték a nyomozást.

Hivatalosan „informálják” majd a sajtót.

Mint ismeretes, a kormány a Duna–Tisza közén előfordult atrocitások megvizsgálására bizottságot küldött ki, hogy a kormányhoz beérkezett füljelentéseket és panaszokat vizsgálja meg és a vizsgálat eredményéről tegyen jelentést. A bizottság egy heti vizsgálat után befejezte a nyomozásokat és az aktákat fölküldötte a belügyminiszterhez, ahol majd a sajtófőnökség útján fogják „informálni” a sajtót.

A Duna–Tisza közén előfordult atrocitások megvizsgálására kiküldött bizottságnak a szegedi rendőrség részéről Borbola Jenő dr. rendőrtanácsos volt a tagja, akit megkérdeztünk arra nézve,

hogy a bizottság nyomozásainak milyen eredménye volt. A rendőrtanácsos azonban kijelentette, hogy nem nyilatkozhat, hanem a sajtó majd csak a belügyminiszteri sajtófőnökség útján fog hivatalos jelentést kapni.

Mi ebben a kérdésben egyetértünk Apponyival: a konszolidációnak nem használ a titkolózás és sok mindent meg lehetett volna előzni, ha nem sötétítették volna el a nyilvánosság reflektorait. De úgy látszik, még nem tartunk ott, hogy változtassanak a rossznak és helytelennek megállapított módszereken és eljárásokon.

## Üzérkedés a sima pénzzel.

Két ügynököt letartóztattak. — A Simplon-bank névváltoztatása.

A rendőrség a Tisza-kávéházban letartóztatta Müller Ferenc szegedi ügynököt, aki a kávéházban nagyobb összegű sima pénzt akart átadni Szűcs Szilveszter szegedi ügynöknek. Az ügynököket átkísérték a rendőrségre, ahol megmozdították őket. Negyvenezer márkát, azonkívül ötezer korona értékű sima bankjegyet találtak náluk.

Müller Ferenc kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a sima pénz Taylich Samu dr., a Simplon-bankház tulajdonosáé. A rendőrség a vallomás nyomán megindította az eljárást a Simplon-bankház ellen, azonban Taylich Samut kihallgatni nem lehetett, mert éppen azon a napon, amikor a rendőrség az ügynököket letartóztatta, Taylich Samu elutazott Szegedről. A rendőri nyomozás kiterjedt a bankház másik két tulajdonosára és pedig Sándor Lajosra és Ohrenstein Fülöpre is; miután azonban terhelő adat nem merült föl ellenük, a rendőrség a nyomozást beszüntette.

Müller Ferenc és Szűcs Szilveszter ügynököket szabadlábra helyezték, Taylich Samu ellen az eljárás folyamatban van.

A Simplon-bankház jelenlegi tulajdonosai — az esetre való tekintettel — a bank nevét átváltoztatták. Most már nem Simplon-bankház, hanem csak Bank és Váltóüzlet a cég hivatalos elnevezése.

## Hamburger Jenőt kiutasították Olaszországból.

Zürich, június 21. (Magyar Kurir.) Hamburger Jenő volt földmiválasztási népbiztos, aki hosszabb idő óta családjával együtt a feleő olaszországi Pegliben tartózkodott az olasz kormány intézkedésére hozzátartozóival együtt a napokban Olaszország területéről kiutasították és Triestben át az osztrák határ felé továbbították.

## KORZÓ-MOZI

Telefon: Igazgatóság 455. Pénztár 1–35.

## JUDEX

| III. rész: |           |        |
|------------|-----------|--------|
| Junius     | Junius    | Junius |
| 20         | 21        | 22     |
| vasárnap   | hétfő     | kedd   |
| IV. rész:  |           |        |
| Junius     | Junius    | Junius |
| 23         | 24        | 25     |
| szerda     | csütörtök | péntek |

Előadások: hétköznap 5, 7 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

— Gyorsított tanács Csongrádon és Szentesen. A gyorsított tanács Markovich Iván dr. táblabíró elnökletével ma délelőtt Csongrádra utazott, hogy Schmer József géplakatos bűnügyében, akit az ügyészség rablással vádol, lefolytassa a tárgyalást. A tanács Csongrádról Szentésre megy át, ahol Reich Gáspár pincér és Fazekas Jakab molnár ügyében, akit az ügyészség viszont zsarolással vádol, a helyszínen hallgatja ki a tanukat.

— **Ítélet a tápél direktorium ügyében.** A tápél direktorium ügyében hozott ítéletet vasárnap délelőtt hirdette ki Markovich Iván táblabíró. Az ítélet szerint Nagy Mihályt zsarolás vétségében, Farkas Józsefet osztályelleni gyűlöletre való izgatás bűntettében, Nagy Andrást, Török Mihályt és Tari Antalt pedig zsarolás bűntettében mondotta ki bűnösnek a bíróság és ezért Nagy Mihályt öt hónapi fogházra, Farkas Józsefet egy évi börtönre, Nagy Andrást, Török Mihályt és Tari Antalt pedig egyenként hat havi börtönre ítélte. A többi vádlottat és pedig Széll Györgyöt, Révész Mihályt, Vincze Pált, Dávid Andrást, Révész Pált, Szerdahelyi Lászlót és Tóth Jánost a bíróság fölmentette az ellenük emelt vádak alól és elrendelte azonnali szabadlábra helyezését.

— **Elhunyt alezredes.** Matuskovich Imre alezredes, volt szegedi ezredparancsnok hosszas szenvedés után elhunyt. Hétfőn délután temették katonai pompával.

— **Eltűnt kis fiú.** Szabó Imre Arviz-utca 44. szám alatti lakos Ferenc nevű négy éves kis fia vasárnap délután eltűnt. A kis fiú sötétkék nyári ruhát, fehér sapkát viselt. Aki tud róla valamit, jelentkezzen a rendőrségen.

— **Fölhívás a hadirokkantak, hadiövezgyekhez és hadiárvakhoz.** A m. kir. honvédelmi miniszter folyó évi 63409. számú el. rendelete alapján a vármegye területén tartózkodó hadirokkantak, hadiövezgyek és hadiárvak nemzeti szövetségének szervezése céljából felhívta az összes, Szeged városi és tanyai érdekeltek, hogy a szegedi felsőbb leányiskola (Wagner-gőzfürdő mellett, a Tisza-parton) földszint, 11. számú ajtó alatt levő hivatalos helyiségben sürgősen jelentkezzenek délelőtt 9–12-ig, a hivatalos órák alatt. 1. Fölvételre csak azoknak van igényük, akik az 1914. évben kitört világháborúban teljesített katonai szolgálatból kifolyólag váltak sebesülés, betegség vagy háborús fáradalmak következtében rokkantakká s azt hiteles okmányokkal bizonyítani tudják. 2. Azoknak özvegyei, árvái és katonai ellátásra igény jogosult hátramaradtjai, akik az 1914. évben kitört világháborúban, vagy az azt követő hadieseményekben a hadsereg kötelékében hősi halált haltak, vagy sebesülés, betegség vagy háborús fáradalmak következtében elhaltak, valamint akik holtját nyilvánították vagy hivatalos megállapítás szerint eltűntek. A csongrádvármegyei katonai parancsnokság.



— Tüvel megszúrt diák. Vasárnap délután megjelent a budapesti főkapitányságon *Zulavszky Andor* lovag 16 éves gimnazista és elmondta, hogy a Rákóczi-úton égési fájdalmat érzett a kezén, megérezte és négy tűszúrást látott rajta. A Rókus kórházban kötötték be. — *Lehocz József* őrmester a Margit-hídon a villamoson szúró fájdalmat érzett a kezén és észrevette, hogy a tenyere megdagadt. Három tűszúrást állapítottak meg rajta. Az Új-Szentjános-kórházban be-kötötték sebet.

x **Dráma Jeruzsálemban.** (A szerelem gyermeke) címmel az *Uránia* kedden új és elsőrangú magyar filmprodukción mutat be, a főszerepekben *Pelkó Átilával* és *Regős Máriával*.

x **A Dugonics-kertmozi és az Uránia.** A fentiek között megállapodás jött létre a *Cinabar* bemutatására vonatkozólag. Ugyanis ez a kolosszális filmattrakció, amely 12 napig lesz műsoron (3-8 napig egy rész), naponta három előadás lesz bemutatva, és pedig délután 5 és 7 órakor az *Urániában*, este 9 órakor pedig a *Dugonics-kertmoziban*. Rossz idő esetén az esti előadás is az *Urániában* lesz; ha jó idő van, akkor az *Urániában* az általa hirdetett filmet játssza benn. Jegyek ma keddtől kezdve válthatók a délutáni előadásokra az *Urániában* és az esti előadásra a *Dugonics-moziban*. Megjegyezvén azt, hogy minden előadás számított helyek lesznek. Ma kedden a *Dugonics-moziban* egy szenzációs slágert vetítenek *A művész tragédiája* címen, valamint egy kitűnő vígjátékot, amelynek címe *Az após kalandjai*. *Cinabar* I., II. és III. részét szerdán, csütörtökön és pénteken játsszák a *Dugonics-moziban* és az *Urániában*.

Mást éppen beszél az a háborúról, akinek a fia szolgál a katonaságnál, mint az, aki marhát vagy zabot ad el a hadseregnek!

A legszebb kivittlő női és férfi cipőket mérték után mérsékelt áron, javításokat pedig pontos időre elkészít. **Marosán Milan** cipész Oroszlán- és Bajza-utca sarok.

## Dugonics-kertmozi

Igazgató: Vass Sándor. Telefon: 94.

Hétfőn és kedden nagy szenzáció.

**A művész tragédiája**  
slágerdráma 4 felvonásban.

**Egy após kalandjai**  
vígjáték 3 felvonásban.

Az előadások kezdése este 9 órakor  
Helyárak: 10, 8, 6 és 4 korona  
a vigalmi adóval.

## Csak a szinlapokon teljes a szegedi szin-társulat.

A színészek nem játszanak.

*Greguss Margit* színművésznő május 15-ike óta nem tagja már a szegedi szin-társulatnak. A színművésznő neve mégis szerepelt a színházi műsorokon, noha szerepeit természetesen mással játszták. De más bajok is vannak a színház körül. A szin-társulat már annyira megfogyott, hogy ma-holnap képtelen lesz előadásokat tartani. A tagok névsorából 10-12 művész neve hiányzik már és vannak, akik hónapok óta nem szerepeltek a szinpadon.

Az igazgató vendégszereplésekkel igyekszik pótolni a tagok sorában beállott hiányokat, de ezzel sem a tanács, sem a közönség nem éri be. A kulturális nécsnok átiratot intéz a szin-igazgatóhoz, hogy egészítse ki a társulatot, mert máskülönben nem engedi meg a város, hogy a szezon július végéig meghosszabbítsák.

Amint látszik, most az a helyzet, hogy van egy régi szin-igazgató, aki a föltételeknek nem tesz eleget és van egy új szin-igazgató, akit igazoltatási eljárással foglalkoztatnak és aki nem tud készülni arra, hogy vállalt kötelezettségeinek megfeleljen.

A szó ereje is nagy. Világosítad föl a szomszédodat!

## Csalás és sikkasztás miatt indítanak eljárást Jellinek Morton ellen.

Budapest, június 21. *Jellinek Morton* miniszteri titkár ellen, aki négyszázötven millió koronával megszökött Budapestről, a rendőrség csalás és sikkasztás miatt indította meg az eljárást. *Jellinek* tartózkodási helyét még nem sikerült megtalálni, pedig minden irányban megindítottak a nyomozást.

*Nagy Károly* detektív-főnök nyilatkozott a nyomozásról és kijelentette, hogy eddig az ügy földerítése végett a rendőrség 5t házkutatást fogatosított. Ezek közül kettőt a főváros két előkelő szálójában lakó egyénnél ejtettek meg és ugyancsak házkutatást tartottak *Létai Gusztáv* igazgató lakásán és *Jellinek Nyul-utcai* lakásán és végül egy fővárosszerte ismert hölgy lakásán. A házkutatások pozitív eredménnyel nem jártak.

## Szakmozgalom

**FELHÍVÁS.** Felhívjuk mindazokat a szakszervezeteket, amelyek a Kis-kaszinóban kívánnak elhelyezkedni, hogy az átköltözködést már megkezdhetik.

Felhívás. A Munkás-szinpad vezetősége felkéri azokat a tagokat, akiknél szerep vagy könyv van, hogy azokat haladéktalanul szolgáltatassák be a Munkásouthon gondnokának, Maros-utca 4. sz. a. Kis-kaszinóban.

A nőmunkás-csoport vezetősége értesíti a tagokat, hogy a tagsági járulékot fölemelték. Fölkéri ennél fogva az elvtársnőket, hogy a tagsági járulékok rendezése iránt sürgősen intézkedjenek, mert ellenkező esetben a tagok sorából töröltetnek.

**Festőmunkások.** Pénztári órák vasárnap fél 10-től 11 óráig. Munkaközvetítés hétfőn és csütörtökön este 6-7-ig, vasárnap délelőtt 10-11 óráig.

### Keddi gyűlések.

Textilmunkások bizalmi ülése délután fél 6 órakor a Kis-kaszinóban. — Festőmunkások vezetőségi ülése este 6 órakor a Kis-kaszinóban. — Cukrázók és rokonszámak tagértekezlete este 7 órakor a Kis-kaszinóban.

### Szerdai gyűlés.

Élelmezési munkások taggyűlése délután 5 órakor a Kis-kaszinóban.

### Csütörtöki gyűlések.

Famunkások bizalmi ülése este 6 órakor a Barna-féle vendéglőben, Valéria-tér. — Bőripari munkások bizalmi ülése este 7 órakor a Kis-kaszinóban. — Villamos vasúti alkalmazottak taggyűlése este 9 órakor a Csaba-féle vendéglőben, Kossuth Lajos-sugárút 83.

## Pártélet.

### A párttitkárság értesítése.

A párttitkárság új helyisége Maros-utca 4. szám alatt (Kis-kaszinó) van. Telefon 9-50.

A gyűléseket az eddigi föltételek mellett a jövőben is a titkárságnál kell bejelenteni.

**Párt pénztári órák minden kedden és pénteken este fél 7-től fél 8-ig, valamint vasárnap délelőtt 10-12 óráig.**

**Apróhirdetéseket**  
jutányos áron fölvesz

## A MUNKA

kiadóhivatala

Maros-u. 4. a Kis-kaszinóban.

**Halló! Központ! Halló!**

— Kérem a 13-08-at!  
— Mit, mással beszél?  
— Ezt a számot már sohasem lehet kapni!...

— Nem kérem, mert ez a szám Szeged és környéke legjobb és legkipróbáltabb kereskedelmi ügynökségének telefon-száma, amely állandóan el van foglalva. Mert, ha bárki eladni vagy venni akar házat, birtokot vagy egyéb ingatlant, avagy gyorsan akar lebonyolítani bármiféle kereskedelmi ügyletet, az mind csak ezt a számot hívja s jelentkezik.

### Kövesi Béla

kereskedelmi ügynöksége  
Margit u. 28. sz. I. em. 10.  
Házasságközvetítés és információk beszerzése a legnagyobb díszkréció mellett

**Fekete vékony női harisnyák: 88, 98, 140 korona.**

Fehér és barna gyermek sokortik 2-es 50—, 3-as 60—, 4-es 66—, 5-ös 72—, 6-os 78—, 7-es 85—, 8-as 90— korona. Fekete és barna patent harisnyák 1-es 50—, 2-es 56—, 3-as 60—, 4-es 66—, 5-ös 72—, 6-os 78—, 7-es 86—, 8-as 92—, 9-es 100—, 10-es 110— korona. Fekete ozerna cipőfűző párja 3 korona.

**Szász Vilmos Szeged, Kelemem-utca 7. sz.a.**

**Nemzetközi kongresszus.** A szociálista nemzetközi iroda közli, hogy az ezidei kongresszusát július 31-én és a rákövetkező napokon Genfben fogja megtartani és erre valamennyi szociálista és munkáspártot meghívja. A napirend a következő lesz:

1. Az *Internacionálé* alapszabályainak elfogadása. 2. A nemzetközi egység kérdése. 3. A felelősség kérdése. 4. Az általános nemzetközi politika: a) A béke és a népszövetség, b) Demokrácia és diktatura, c) Szociálizálás, d) A szociálisták politikai rendszere, e) Munkástörvények, f) Gyarmatpolitika, g) Be- és kivándorlás, h) A drágaság.

Magyarország munkásszervezeteit — a berni kongresszus provizórikus megállapítása szerint — hat szavazat illeti meg a kongresszuson, amelyn — a nemzetközi szabályzat értelmében — tehát legföljebb tizenkét taggal képviselhetik magukat.

A kongresszussal kapcsolatban nyer megszervezést a parlamenti szociálista képviselők konferenciája, továbbá a sajtókonferencia, amely egy nemzetközi távirati ügynökség létesítésének kérdését fogja megvizsgálni.

Felolós szerkesztő DEÁK DEZSÓ  
Kiadó SZEDLITSKA LAJOS.

Kiadja A MUNKA lap- és nyomdavidalat szövetkezet.

Szerkesztőség Vár-utca 7. szám.  
Telefon 10-96.

Kiadóhivatal Maros-utca 4. szám.  
Kis-kaszinó, Telefon 9-50.

Nyomatott Burkus András könyvnyomdájában. Szeged, Madách-u. és Vidra-u. sarok.

## Makulatura

papir kapható a  
kiadóhivatalban  
Maros-utca 4. szám.

Svábogár pusztításra ajánlom a

## HARASZTOL-t.

Használati utasítással kapható  
HARASZTHY olajkereskedőnél,  
Peketes-utca 22. szám alatt.

**Óráját és ékszeréit**

szakszerűen javítja a jóhírnevű,  
elsőrendű nagy javítóműhely

## Iritz József

műorás és ékszerész,  
Dugonics-tér II. sz. a.

A Brauswetter-cégnek volt 10 évig elsőrendű szakmunkása.

Ajánlja pontosan beszabályozott órát és modern ékszerraktárt. — Törött aranyat a legmagasabb áron vesz.